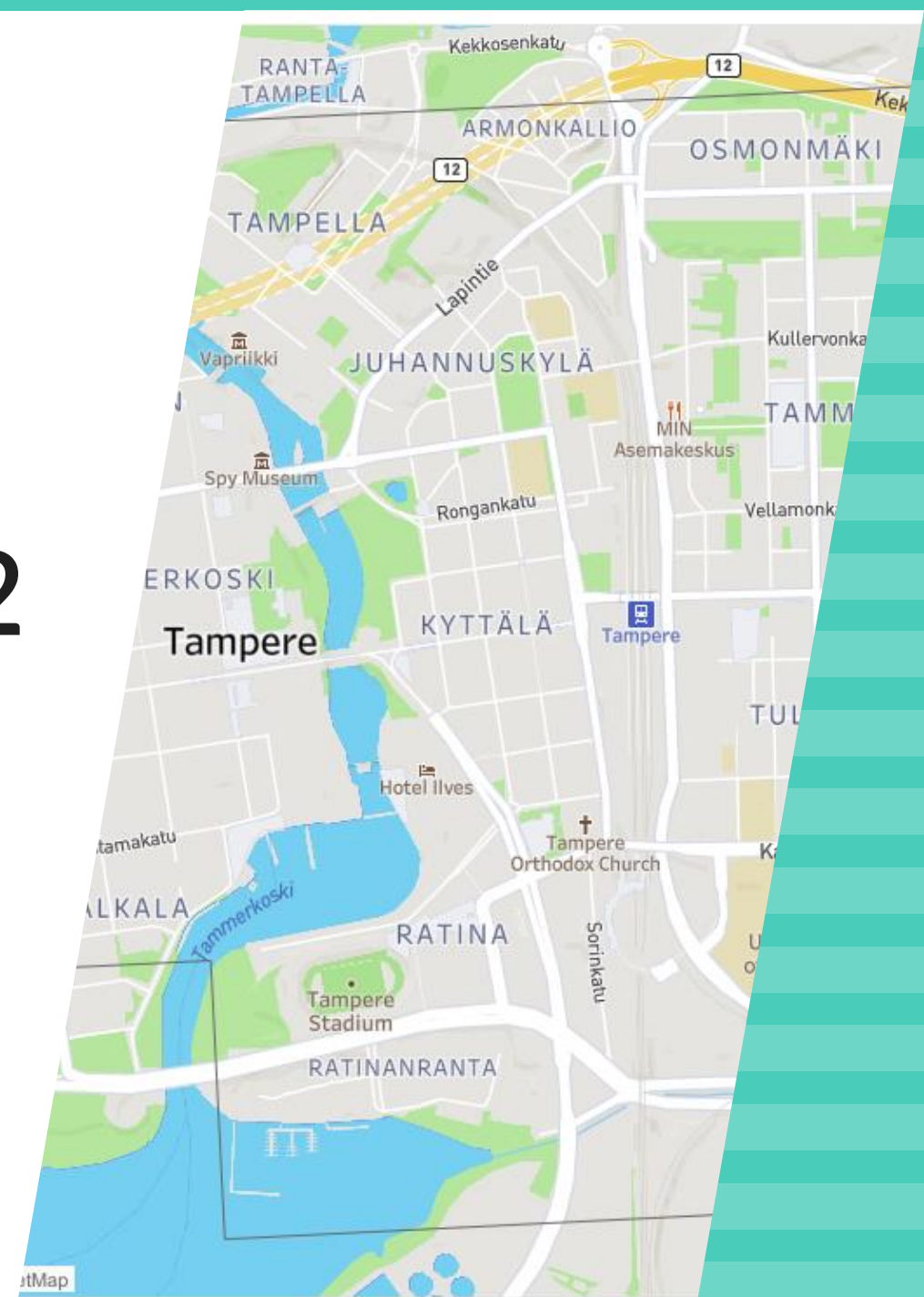

Keskustan Elävyyssindeksi TAMPERE 2019 ja 2022

6.4.2023

Luottamuksellinen

Sisällysluettelo

1. Selvityksen tilaaja, tarkoitus ja tekijät ja tekijät	sivu 3
2. Mikä Keskustan Elävyysindeksi on?	sivu 4
3. Kuinka Keskustan Elävyysindeksi mitataan?	sivu 5
4. Tarkastelualue	sivu 6
5. Tärkeät määritelmät termeille	sivu 7
6. Käynnit	sivu 8
7. Asiointit	sivu 14
8. Viipymät	sivu 21
9. Asiointiviipymien jakaantuminen eri aikakategorioiden arkisiin, la ja su	sivu 26
10. Minä tunteina keskusta on vilkkain? Miltä paikkakunnilta saavutaan Tampereen keskusta?	sivu 31
11. Yhteenveto	sivu 37

1. Selvityksen tilaaja, tarkoitus ja tekijät ja tekijät

- Selvityksen on teettänyt Tampereen kaupungin Strategisen hankekehityksen palveluryhmä. Selvitys on tehty vuonna 2023 valmisteilla olevan Tampereen keskusta 2040 -kehittämishojelman tausta-aineistoksi.
- Tilaajan yhteyshenkilönä on toiminut hankekehityspäällikkö Minna Seppänen. Selvityksen tekoa ovat ohjanneet lisäksi hankejohtaja Tero Tenhunen sekä hankekehityspäälliköt Mikko Siitonen ja Markus Joonas.
- Nortecon Oy:ssä selvityksen tekijöinä ovat toimineet toimitusjohtaja Tero Lassila sekä kaupalliset konsultit Heli Vainio ja Jukka Lankinen.

2. Mikä Keskustan Elävyyssindeksi on?

- Keskustan Elävyyssindeksin avulla tiedämme mm. kuinka paljon ihmisiä liikkuu keskustassa, kuinka kauan he viettävät siellä aikaa, mistä he tulevat keskustaan, mihin kellonaikaan ihmisiä on eniten liikkeellä ja miten eri viikonpäivät eroavat ihmisten käyttäytymisessä.
- Elävyyssindeksin avulla pystytään erottelemaan asioinnit kaikista käynneistä.

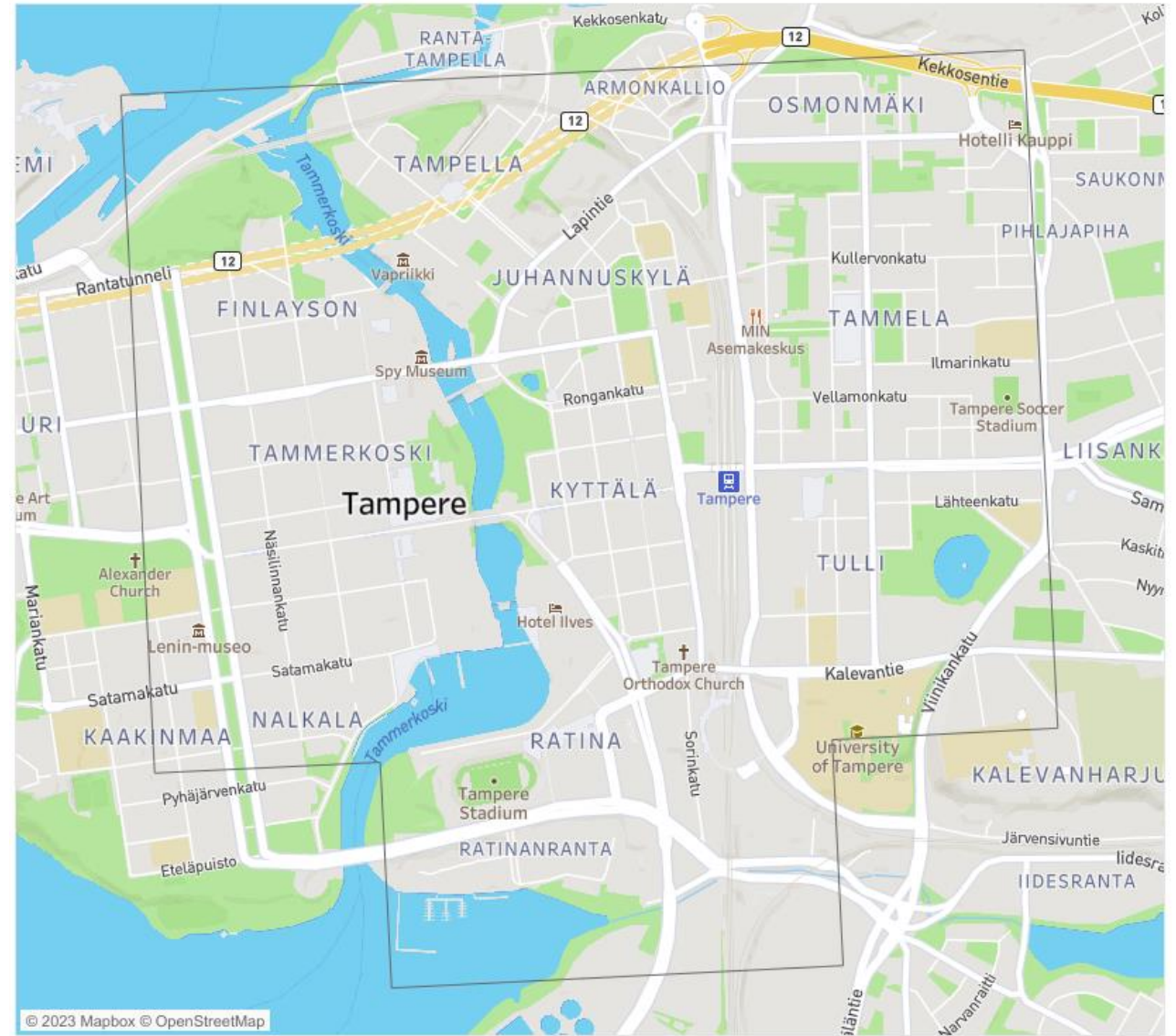

3. Kuinka Keskustan Elävyysindeksi mitataan?

- Hyödynnämme mittauksissa yli 2 miljoonaa Telian mobiililiittymää
- Mittaustiedot laajennetaan käsittämään koko Suomen väestöä
- Mittaus on anonyymiä, reaaliaikaista ja luotettavaa
- Suomen kaupunkialueet on ruudutettu 500 x 500 m kokoisiin alueisiin, joista tietoa kerätään. Keskustan Elävyysindeksissä määritellään ne kaupungin ruudut, jotka kattavat keskustan alueen ja data kerätään niiden tiedoista. Analysoitavat ruudut pysyvät aina samoina, jolloin vuositason vertailtavuus säilyy.
- Keskustaan saapuvat kävijät ovat uniikkeja kävijöitä, koska heidät lasketaan vain kerran vuorokaudessa, vaikka he liikkuisivat alueelta pois ja takaisin useamman kerran
- Suurin osa keskustan läpikulkevasta yksityisestä ja julkisesta liikenteestä kyetään tunnistamaan mittaustekniikan avulla ja ne eivät näin ollen vääristä raporttimme tuloksia

4. Tarkastelualue

- Tarkastelualue kattaa Tampereen kaupungin ydinkeskustan vaikutusalueineen
- Aluerajauksen pohjana on Elävät kaupunkikeskustat ry:n menetelmin vuosittain tehtävän kaupallista elinvoimaa kuvaavan selvityksen tutkimusalue ja sitä leikaavat kokonaiset paikkatietoruudut 500m x 500 m
- Mahdollisissa myöhemmissä vertailututkimuksissa voidaan tarkastelualue pitää muuttumattomana, mikä varmistaa tulosten vertailtavuuden eri ajanjaksojen välillä

5. Tärkeät määritelmät termeille

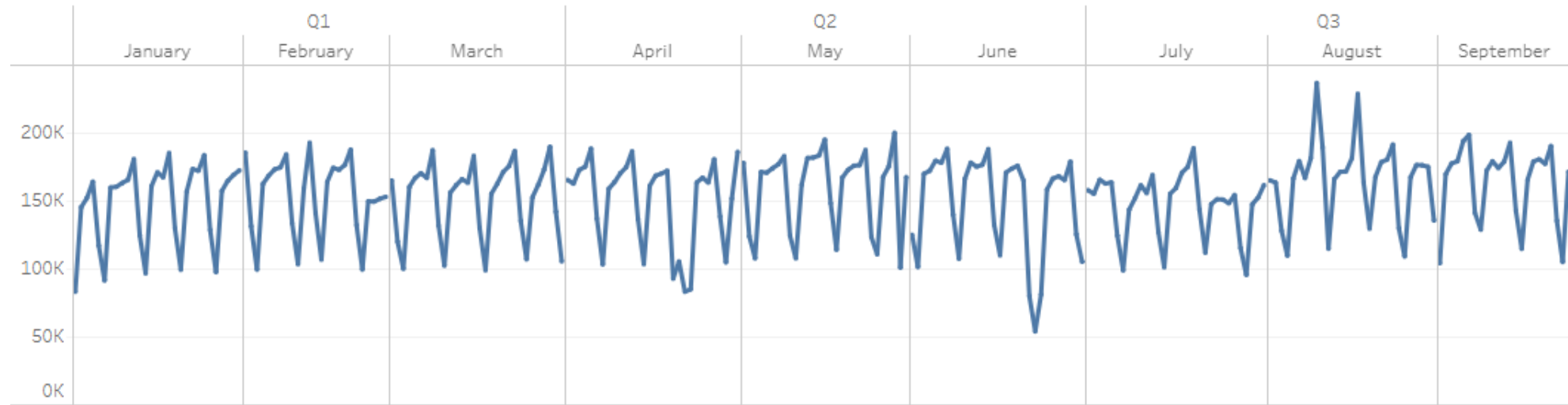
- **Käynniksi** lasketaan sellainen tapahtuma, jossa henkilö on tarkastelualueella 5 minuutista ylöspäin 24 tuntiin saakka
- Käynti on aina yhden ihmisen aikaansaama saapuminen keskustan alueelle tai tarkastelualueella herännyt henkilö
- **Asiointi** on sellainen käynti, jonka kesto on 5 min – alle 4 h
- Asiointien pituudet jaetaan neljään eri aikakategoriaan:
 - Pikakäynti 5 – alle 20 min
 - Lyhyt viipymä 20 – alle 60 min
 - Keskipitkä viipymä 1h – alle 2h
 - Pitkä viipymä 2h – alle 4h

6. Käynnit

eli kuinka monta henkilöä on ollut tai tullut keskusta-alueelle

Käynnin kesto on 5 min – 24 h

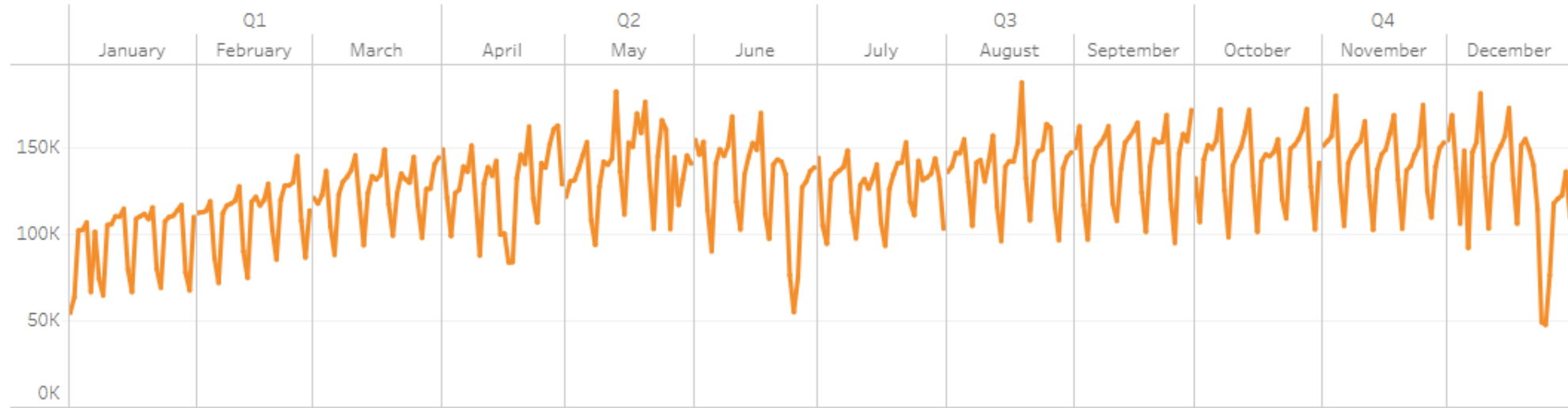
Vuosi 2019: käynnit keskustaan

- Keskimääräinen käyntimäärä oli 153 017 / vrk, joka vastaa n. 55,9 miljoonaa käyntiä vuositasolla
- Keskustan syke arkena ja lauantaisin on 9 kuukauden ajan tasaista. Tätä tasoa voidaan pitää ”normaalina Tampereena” ennen pandemiaa

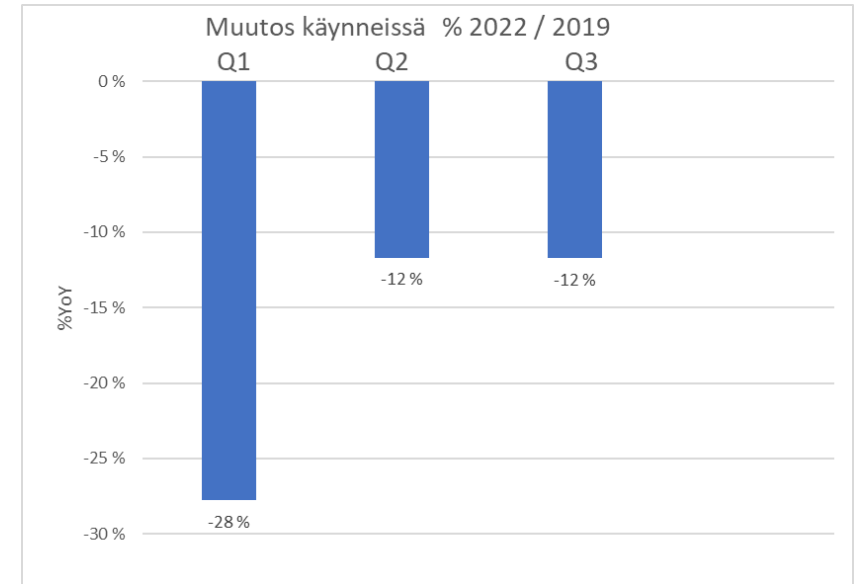
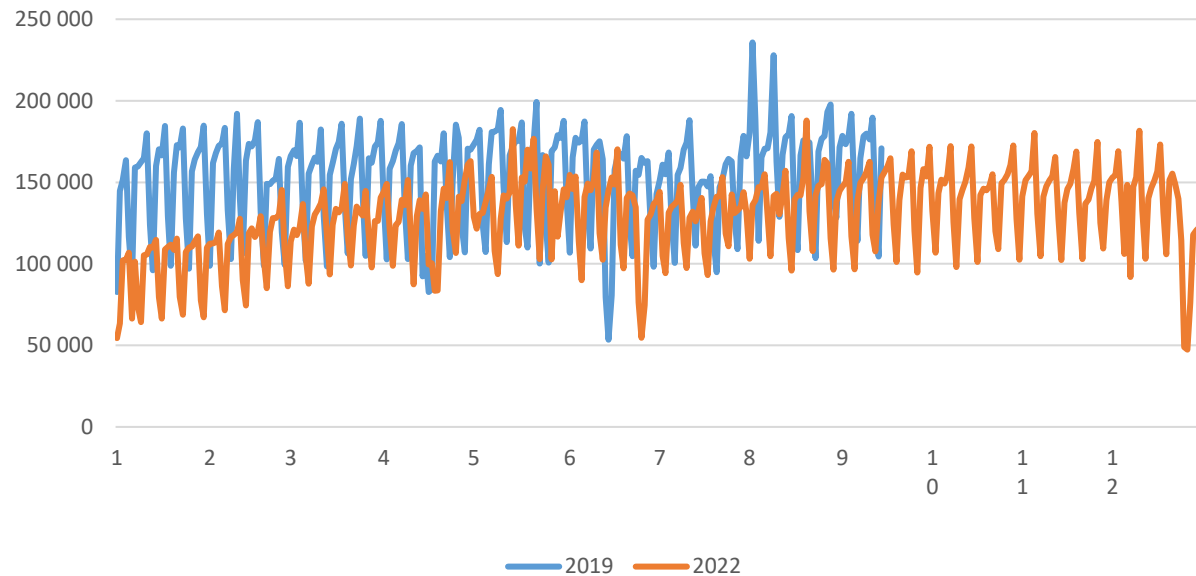
* 2019 dataa saatavilla 9.2019 asti

Vuosi 2022: käynnit keskustaan

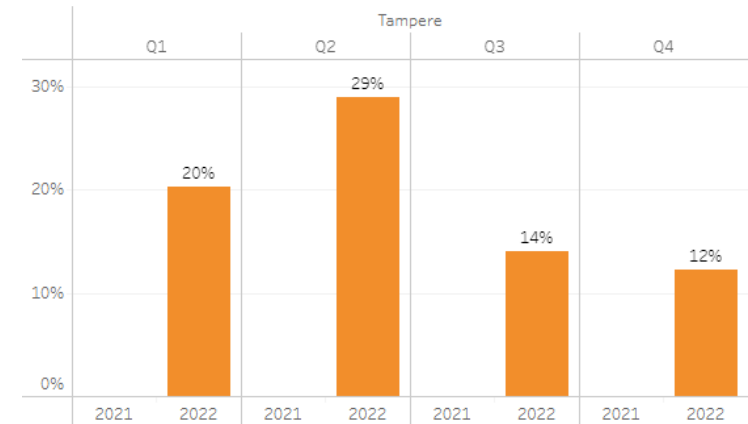
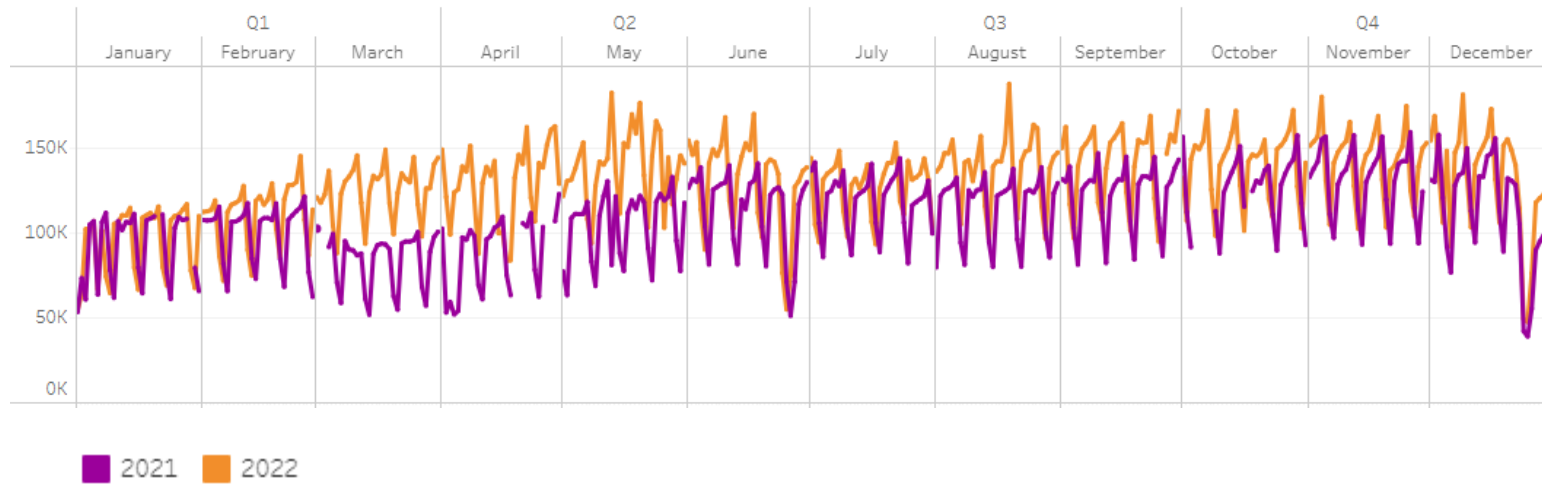
- Keskimääräinen käyntimäärä oli 129 191 / vrk, joka vastaa n. 47,2 miljoonaa käyntiä vuositasolla
- Käyntien määrät / vrk nousivat koko vuoden ajan ja asettuivat vuoden loppua kohden keskimäärin tasolle 137 602 / vrk (Q4/2022)

Käyntien muutos 2022 / 2019

- Vuonna 2022 käyntejä oli vuositasolla noin 8,7 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2019
- Keskimäärin oli vuonna 2019 käyntejä päivässä 23 826 vähemmän kuin vuonna 2019, joka vastaa -16 % vähennystä
- Vaikka vuoden 2022 käyntimäärä oli alle vuoden 2019, oli ero vuoden 2022 Q4:ssa enää -10 %

Käyntien muutos 2022 / 2021

- Vuonna 2022 käynnit kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna jokaisen kvartaalin aikana

Käynnit keskimäärin per päivä / kvartaali

Käynnit keskimäärin päivässä				
	2019	2022	2022/2021	2022/2019
Q1	150 143	110 499	18 664	-39 644
Q2	151 654	132 462	29 696	-19 192
Q3	157 387	135 902	16 759	-21 485
Q4	0	137 602	14 994	0
Koko vuosi	153 017	129 191	19 987	-23 826

Käynnit kvartaaleittain				
	2019	2022	2022/2021	2022/2019
Q1	13 771 530	9 944 910	1 679 760	-3 826 620
Q2	13 648 860	12 054 042	2 702 336	-1 594 818
Q3	14 164 830	12 502 984	1 541 828	-1 661 846
Q4		12 659 384	1 379 448	0
Koko vuosi	55 851 205	47 154 715	7 295 255	-8 696 490

Indeksi	
2022/2021	2022/2019
118	84

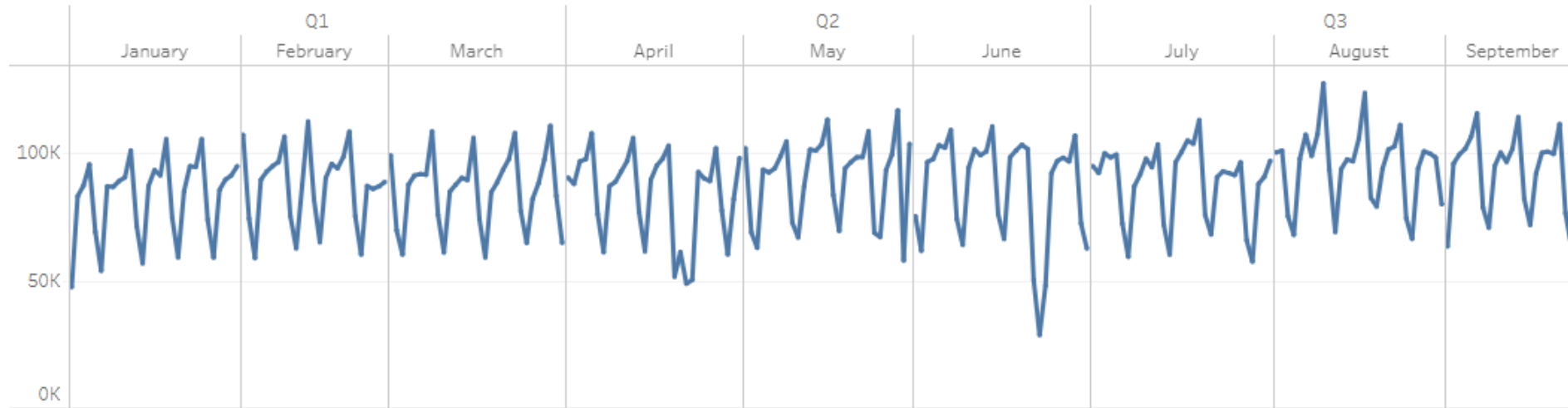
- Käyntien määrä oli vuonna 2019 keskimäärin 153 017 / vrk
- Jos vuodelta 2022 tarkastellaan kvartaaleja Q3 – Q4 ovat keskimääräiset käynnit / vrk asettuneet noin 137 000 / vrk käyntiin
- Vuoden 2022 kahden viimeisen kvartaalin aikana keskustassa oli keskimäärin noin 16 000 käyntiä / vrk vähemmän kuin vuonna 2019

7. Asiointit

eli kuinka monta ihmistä on tullut
hoitamaan jotain asiaa keskusta-alueelle

Asiointin kesto on 5 min - alle 4 h

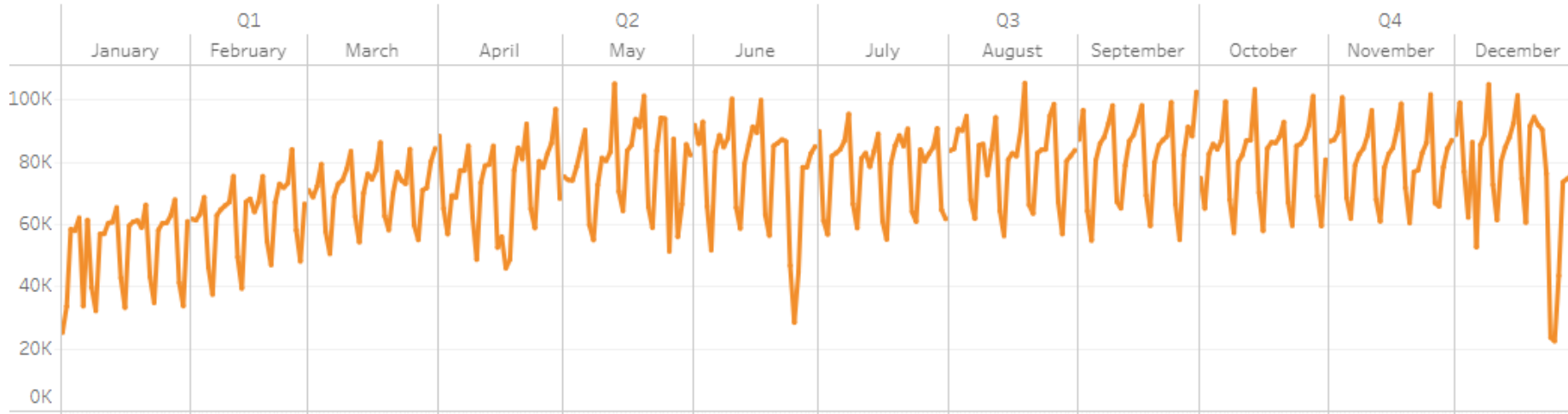
Vuosi 2019: asiointit keskustaan

- Keskimäärin asiointeja oli 88 011 / vrk, joka vastaa n. 32,1 miljoonaa käyntiä vuositasolla
- Osuus kokonaiskäyntimäärästä on 58 % (vrt. esimerkiksi Kuopio 54 % , Turku 60 % , Helsinki 68 %)

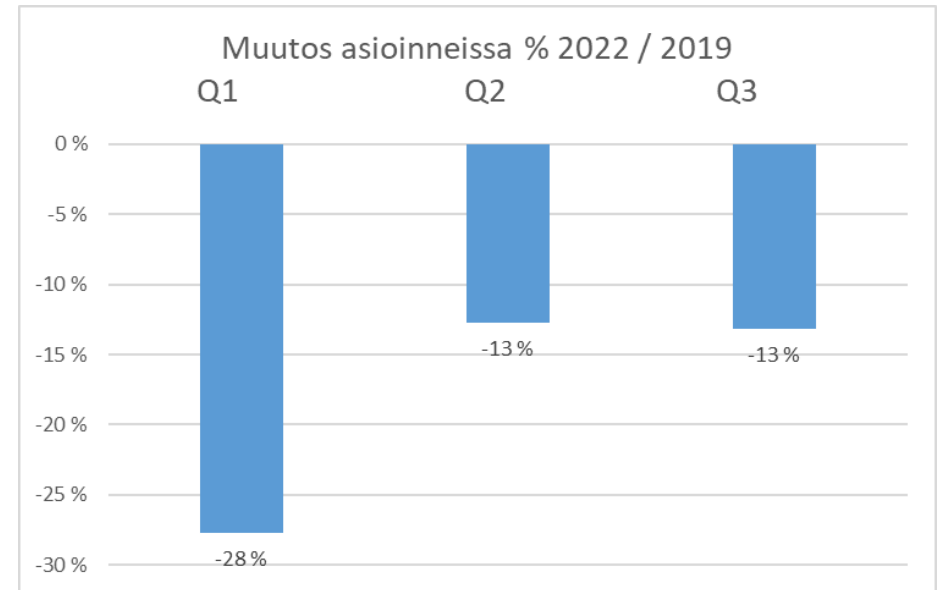
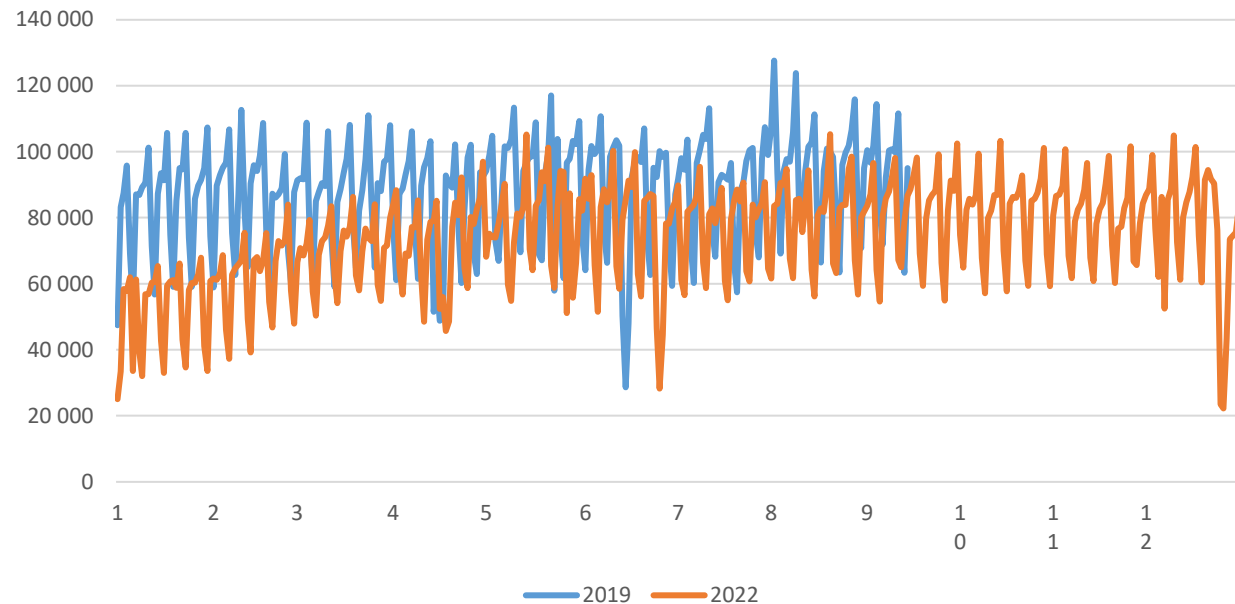
* 2019 dataa saatavilla vain 1-9.2019

Vuosi 2022: asiointit keskustaan

- Keskimääräinen asiointimäärä oli 74 180/ vrk, joka vastaa n. 27,1 miljoonaa vuositasolla
- Osuus kokonaiskäynneistä oli vuonna 2022 edelleen samalla tasolla, 57 %

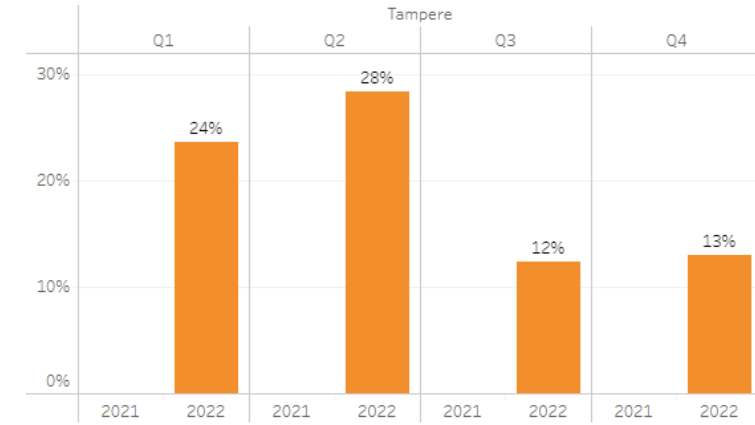
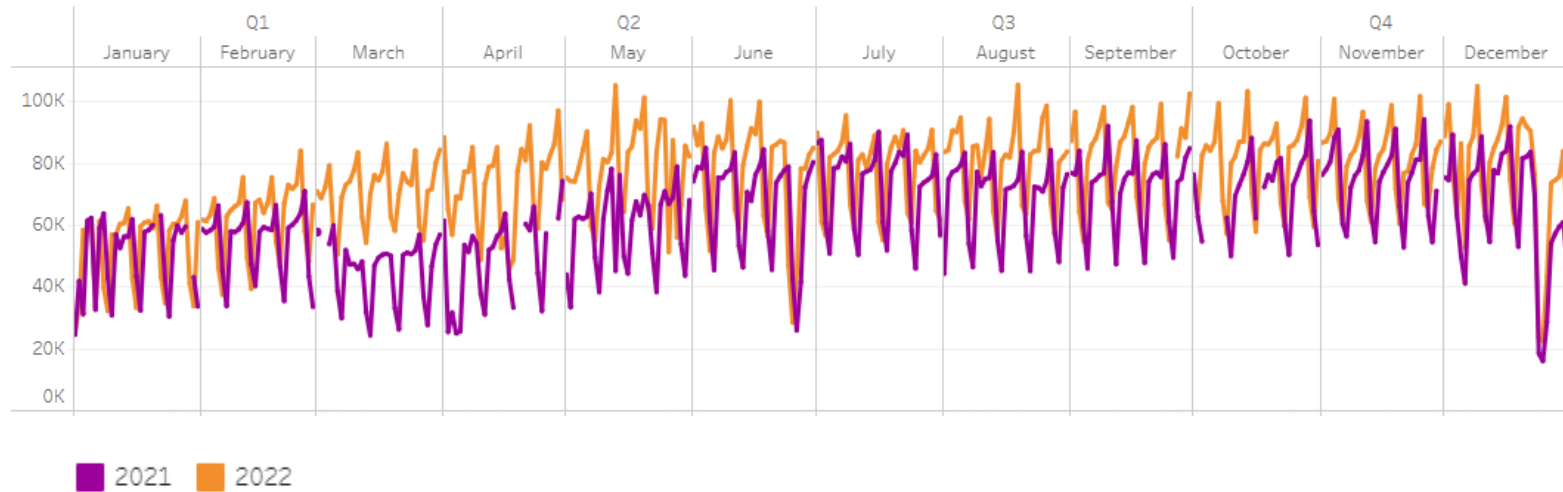
Asiointien muutos 2022 / 2019

- Vuonna 2022 asiointeja oli n. 5,0 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2019
- Keskimäärin päivässä oli asiointeja 13 831 vähemmän kuin vuonna 2019, joka tarkoittaa noin -16 %. Asiointit ja käynnit ovat siis muuttuneet samassa suhteessa.

* 2019 dataa saatavilla 9.2019 asti

Asiointien muutos 2022 / 2021

- Vuoteen 2021 verrattuna vuoden 2022 asiointit nousivat keskimäärin 11 512 / vrk. Nousua tapahtui jokaisessa kvartaalissa.

Asioinnit keskimäärin per päivä / kvartaali

Asioinnit keskimäärin päivässä				
	2019	2022	2022/2021	2022/2019
Q1	85 226	61 637	11 752	-23 589
Q2	86 907	75 842	16 728	-11 065
Q3	92 015	79 925	8 772	-12 090
Q4		79 122	9 067	
Koko vuosi	88 011	74 180	11 512	-13 831

Asioinnit kvartaaleittain ja vuodessa				
	2019	2022	2022/2021	2022/2019
Q1	7 670 340	5 547 330	1 057 680	-2 123 010
Q2	7 908 537	6 901 622	1 522 248	-1 006 915
Q3	8 465 380	7 353 100	807 024	-1 112 280
Q4		7 279 224	834 164	
Koko vuosi	32 124 015	27 075 700	4 201 880	-5 048 315

Indeksi	
2022/2021	2022/2019
118	84

- Asiointien määrä oli vuonna 2019 keskimäärin 88 011 / vrk.
- Jos vuodelta 2022 tarkastellaan kvartaaleja Q3 – Q4 ovat keskimääräiset käynnit / vrk asettuneet noin käyntiin 79 500 / vrk
- Keskustasta puuttui vuonna 2022 vuoteen 2019 verrattuna 13 831 asiointia / vrk
- Verrattaessa Q3 –Q4 /2022 vuoteen 2019, puuttui keskustasta 8 487 asiointia / vrk

Kesäkaupunkimittari

Kesän asiointit verrattuna vuoden keskimääräiseen asiointimäärään / vrk

	2019	2022
Kesäkuu-elokuu	89 946	78 302
Koko vuosi	88 011	74 180
Indeksi	102	106

- Tampereen on muuttunut astetta enemmän kesäkaupungin suuntaan tarkastelujaksolla 2019 – 2022, koska kesäajan (kesä-elokuu) asiointeja / vrk kertyy 6 % enemmän kuin muina vuodenaikoina
- Kesän ajan asiointit eivät ole pudonneet suhteessa niin paljon kuin asiointit koko vuonna. Kesän asiointien indeksi 2022/ 2019 on 87, kun koko vuoden asiointien indeksi on 84

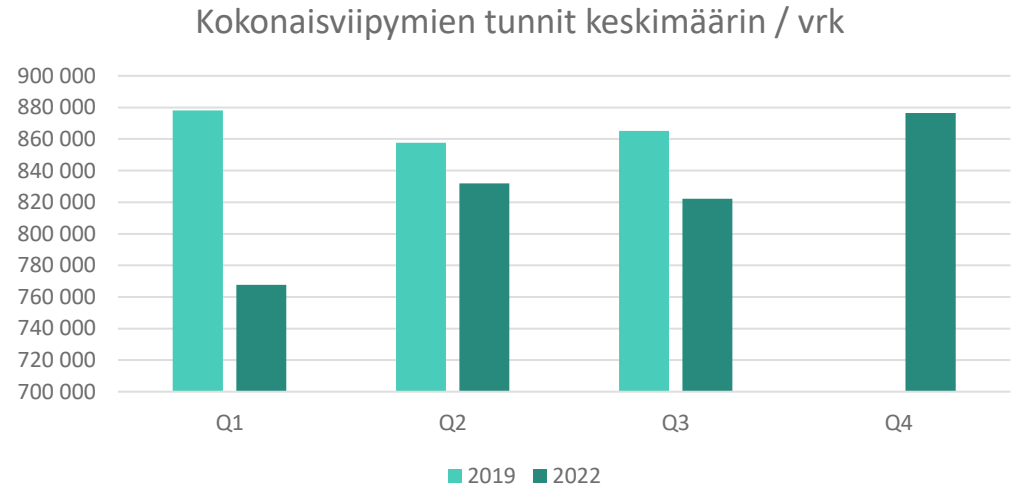
8. Viipymät eli kuinka kauan on vietetty aikaa keskusta-alueella

Viipymien tarkastelu

- Viipymät jaetaan kokonaisviipymiin ja asiointiviipymiin
- Viipymiä mitataan tunteina keskimäärin / vrk
- Kokonaisviipymät sisältävät kaikki viipymätunnit keskimäärin vuorokaudessa
- Asiointiviipymät sisältävät 5 min - alle 4 h viipymät keskimäärin vuorokaudessa

Kokonaisviipymät keskimäärin /vrk

- Kokonaisviipymien tunnit ovat vuonna 2022 vielä hieman jäljessä vuoden 2019 tasosta. Indeksit vaihtelevat kvartaaleittain välillä 87 - 97
- Kokonaisviipymätunnit ovat kehittyneet myönteisemmin kuin käynti -ja asiointimäärät keskustassa
- Tämä kertoo asukasmäärän ja osittain myös työssäkävijöiden lisääntymisestä keskustassa

Kokonaisviipymät tunteja keskimäärin/vrk ja muutos edelliseen vuoteen, indeksi			
	2019	2022	2022/2019
Q1	878 204	767 631	87
Q2	857 736	831 953	97
Q3	865 167	822 169	95
Q4		876 602	
Keskimäärin	866 861	824 888	95

Asiointiviipymät keskimäärin / vrk

- Asiointiviipymiin käytetty aika on vuonna 2022 vähentynyt 23 %:lla verrattuna vuoteen 2019
- Tässä mittarissa on ero vuoden 2022 ja 2019 välillä kaikkein suurin

Asiointiviipymät, tunteja keskimäärin/vrk ja indeksit muutoksista			
	2019	2022	2022/2019
Q1	118 696	74 044	62
Q2	118 535	96 279	81
Q3	124 061	99 823	80
Q4		101 297	
Keskimäärin	120 379	92 935	77

Asiointiviipymät arkena ja lauantaina, tuntia / vrk

	2019	2022	2022/2019
Keskimäärin arkena	128992	99897	-23 %
Keskimäärin lauantaina	116027	86401	-26 %
la/arki vertailu	90	86	

- Arkipäivien ja lauantaiden keskimääräiset asiointiviipymätunnit ovat kummatkin pudonneet vuodesta 2019
- Arkipäivät ovat palautuneet paremmin kuin lauantait. Lauantain keskimääräiset asiointiviipymät ovat pudonneet 3 %-yksikköä enemmän.
- Vuonna 2022 lauantain asiointiviipymätunnit ovat 14 % alhaisemmat kuin arkisin, vuonna 2019 luku oli 10 %. Tämä kertoo lauantain menettäneen asemaansa suhteessa arkipäiviin.

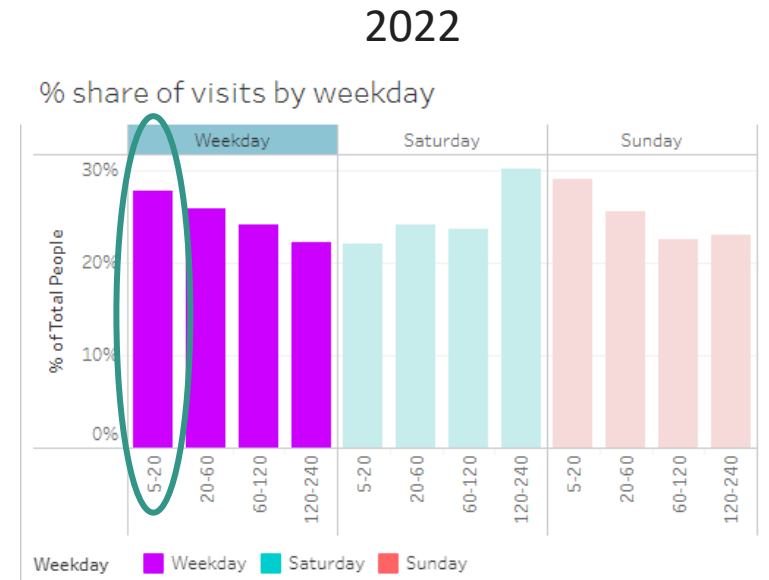
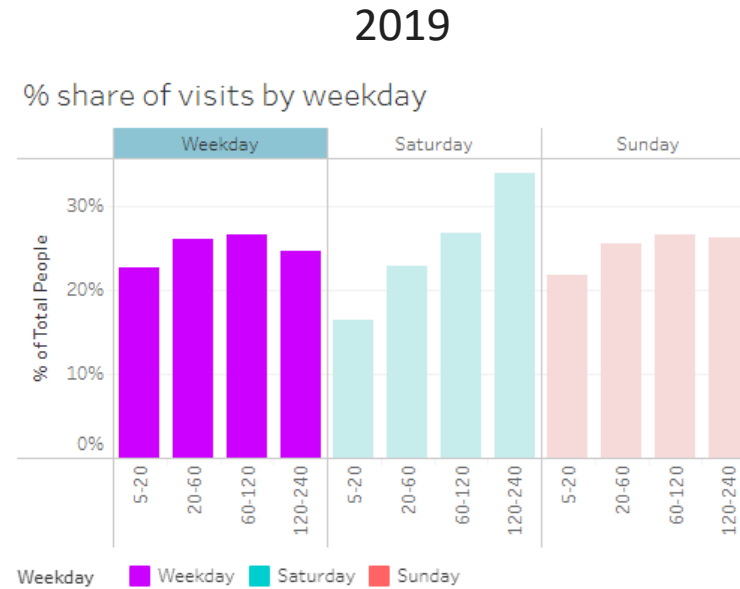
9. Asiointiviipymien jakaantuminen eri aikakategorioiden arkisiin, la ja su

Asiointiviipymien jakautuminen

- Asiointi on sellainen käynti tarkastelualueella, jonka kesto on 5 min – alle 4 h
- Asiointien pituudet jaetaan neljään eri **aikakategoriaan**:
 - Pikakäynti 5 – alle 20 min
 - Lyhyt viipymä 20 – alle 60 min
 - Keskipitkä viipymä 1h – alle 2h
 - Pitkä viipymä 2h – alle 4h

Asiointiviipymien vertailu arkisin, 2019 ja 2022

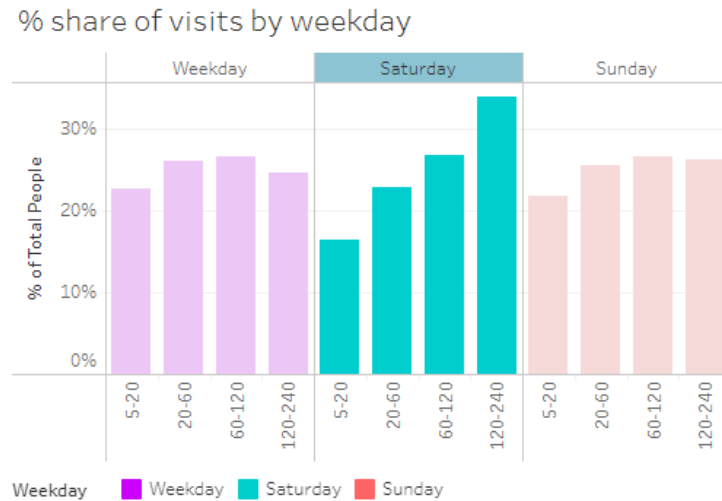
- Vuonna 2022 pikakäynnit ovat ottaneet suurimman osan arkipäivien kaikista asioinneista. Niiden osuus on noussut 23 %:sta 28 %:iin

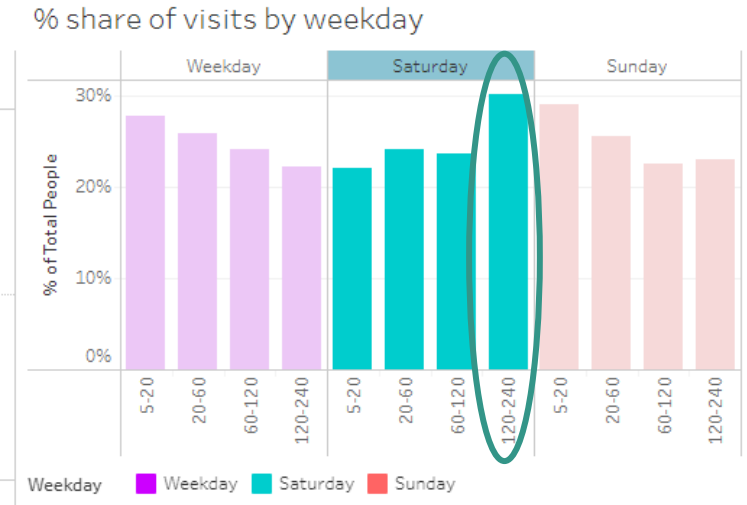
Asiointiviipymien vertailu lauantaisin, 2019 ja 2022

- Lauantain profiili on myös muuttunut selvästi: pitkiä viipymiä oli aiemmin 34 % ja keskipitkiä 27 % kaikista lauantain asioinneista. Vuonna 2022 vastaavat osuudet ovat pudonneet -4 ja -3 %-yksikköä, mutta lauantai on silti säilynyt parhaimpana pitkien asiointien päivänä.

2019

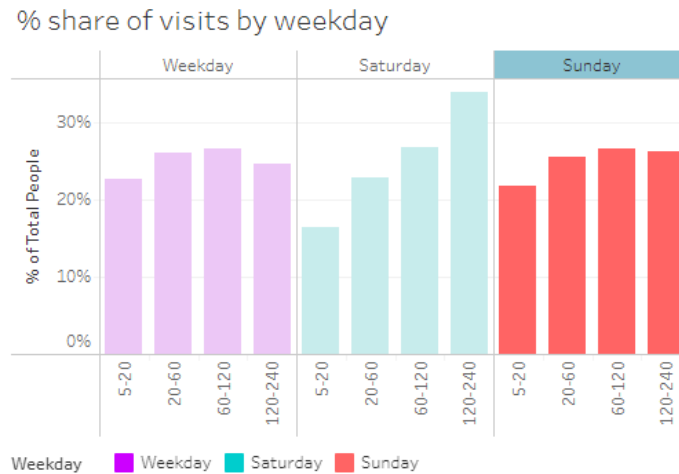
2022

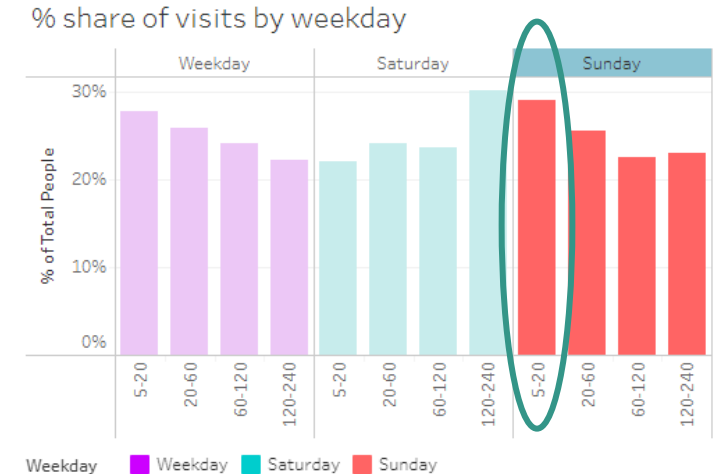
Asiointiviipymien vertailu sunnuntaisin, 2019 ja 2022

- Sunnuntai-päivien tulokset myötäilevät arjen muutoksia. Sunnuntaisin pikakäynnit muodostavat isoimman osan käynneistä.

2019

2022

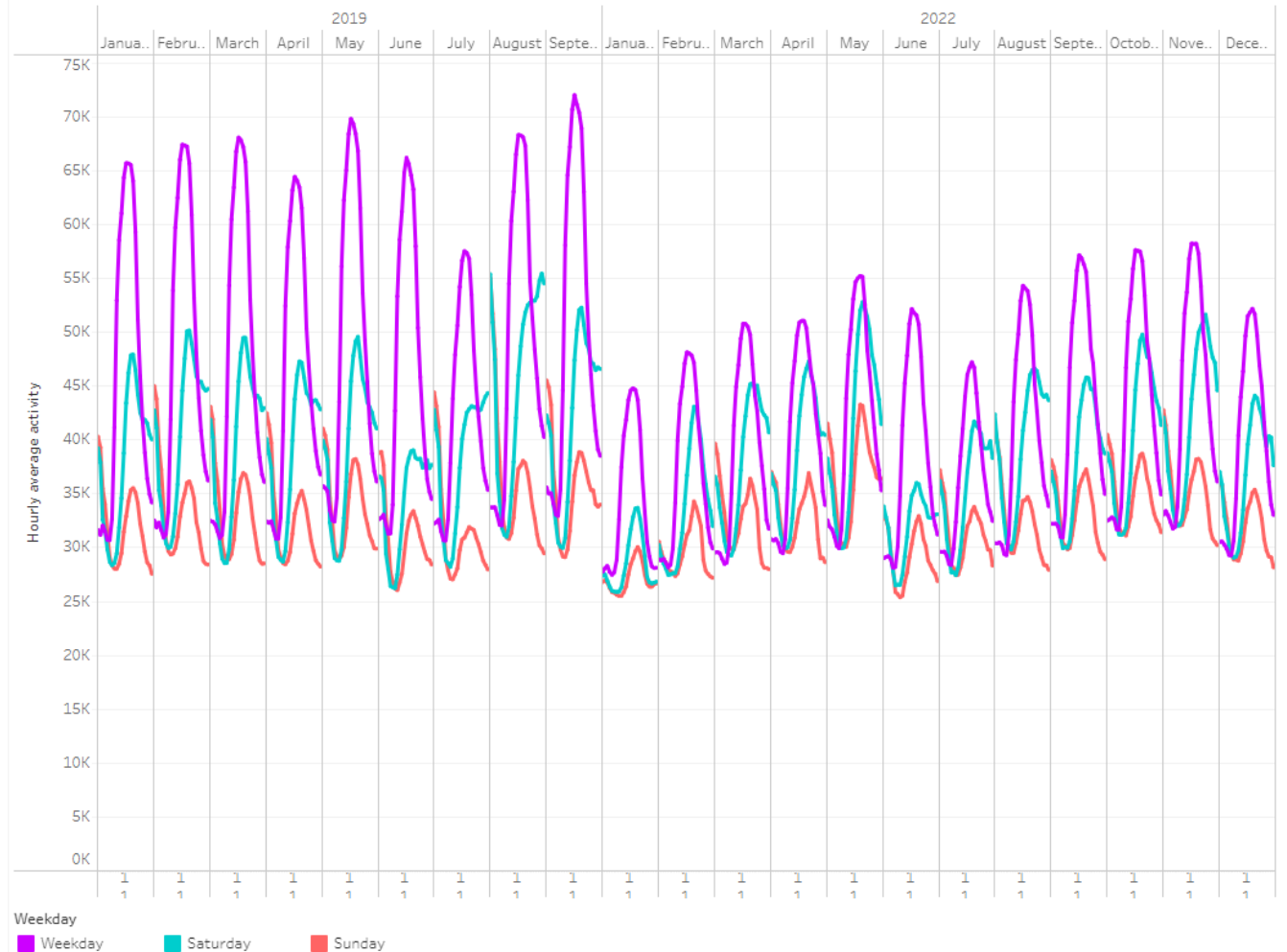

10. Minä tunteina keskusta on vilkkain?
Miltä paikkakunnilta saavutaan
Tampereen keskustaan?

Vuodet 2019 ja 2022 tarkasteltuna kokonaisviipymällä

- Kokonaisviipymällä mitattuna ruuhkaisimmat tunnit Tampereella ovat arkisin
- Vuosissa 2019 ja 2022 näkyy merkittävä ero. Vuonna 2019 ero arjen ja lauantain välillä oli suuri, ja ruuhkahuiput arkena olivat jopa yli 70 000 henkilöä/h. Vuonna 2022 arjen ruuhkahuiput olivat kaikki alle 60 000 henkilöä / h.

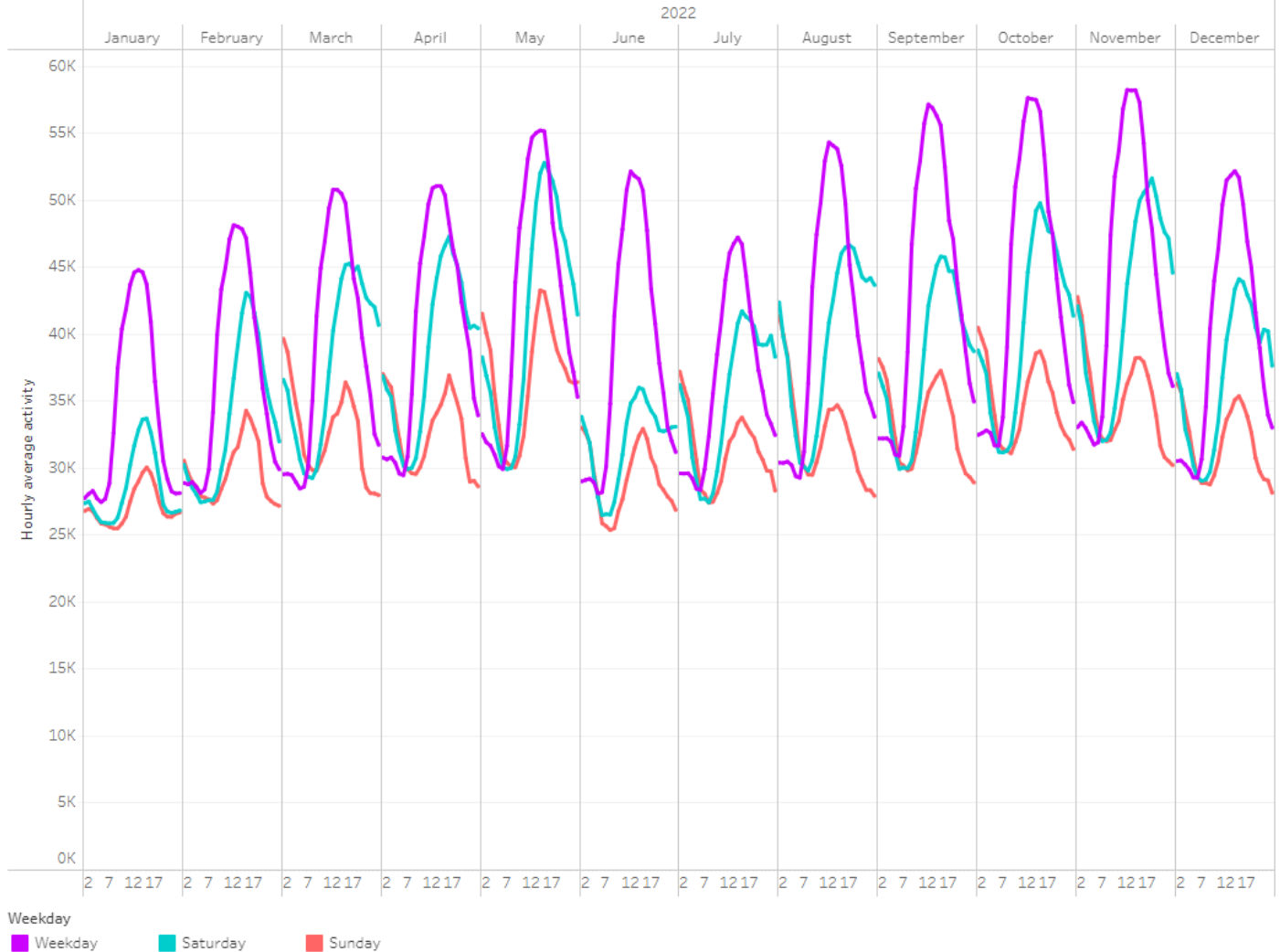
Average hourly activity in the area by weekday

Vuoden 2022 kokonaisviipymät tunneittain

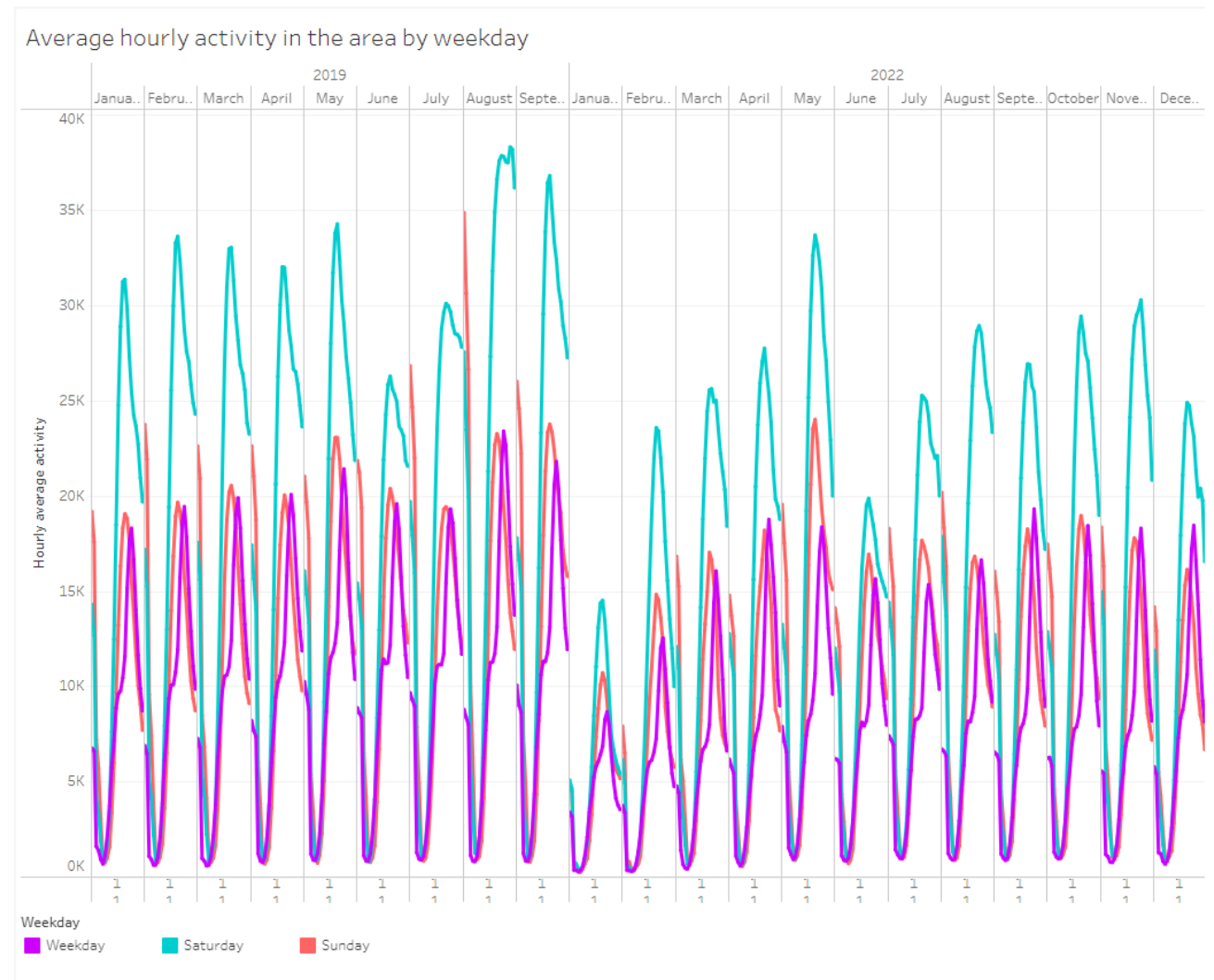
- Vain vuotta 2022 tarkasteltaessa näkyy arjen ja lauantain välinen lähentyminen selvemmin
- Arjen osalta kokonaisviipymätunnit ovat vähentyneet selvästi, kun taas lauantain osalta tuntien väheneminen on ollut pienempää

Average hourly activity in the area by weekday

Vuodet 2019 ja 2022 tarkasteltuna asiointiviipymällä

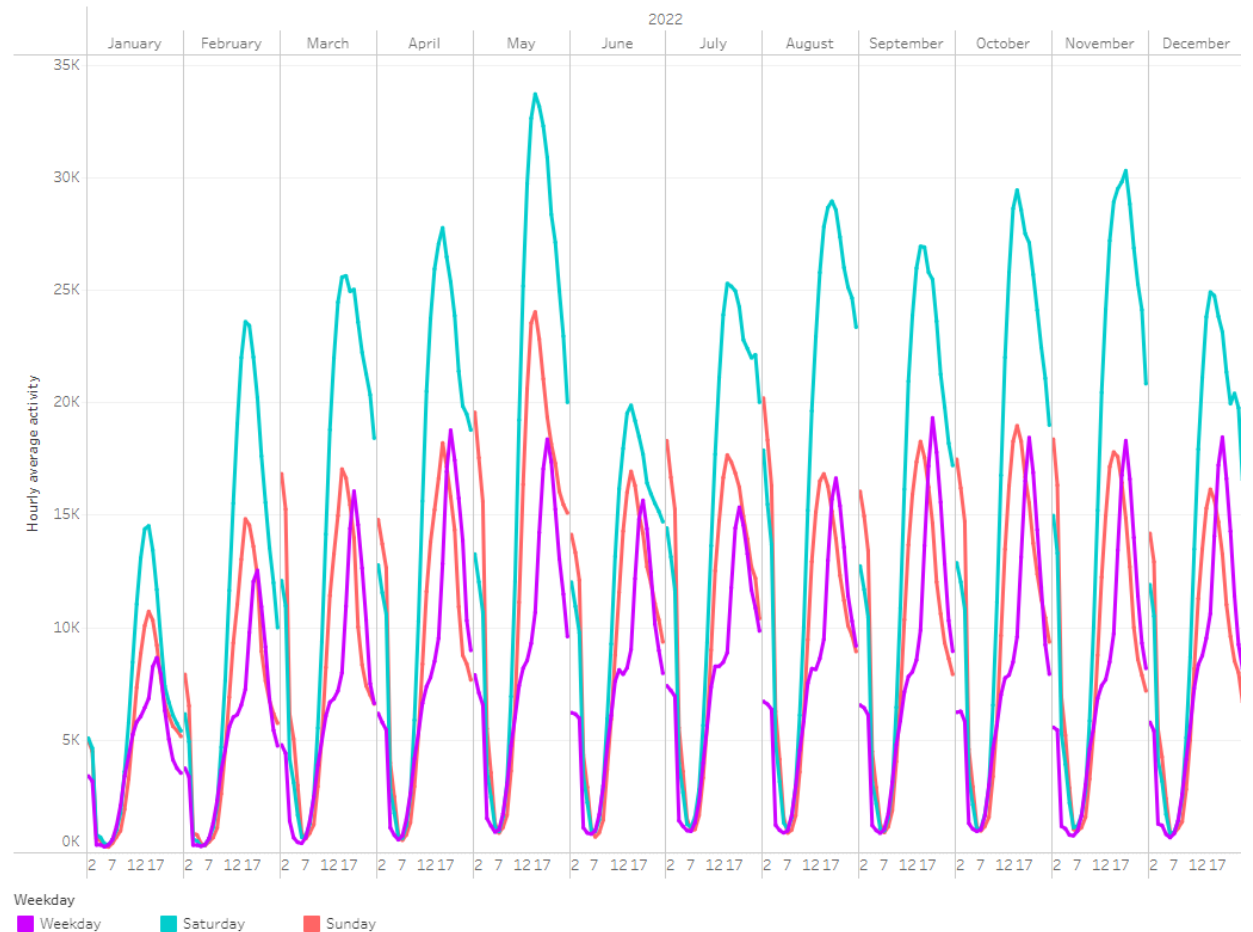
- Asiointiviipymissä mitattuna ruuhkaisimmat tunnit ovat lauantaisin
- Suurimmat ruuhkat vuonna 2019 olivat jopa yli 35 000 henkilöä / tunti ja huiput ajoittuivat klo 15 kohdalle
- Vuoden 2022 suurimmat ruuhkat ovat alle 30 000 henkilöä / tunti pl. toukokuu
- Kesäkuun lauantait poikkeavat molempina vuosina koko vuoden launtaista

Vuoden 2022 asiointiviipymät tunneittain

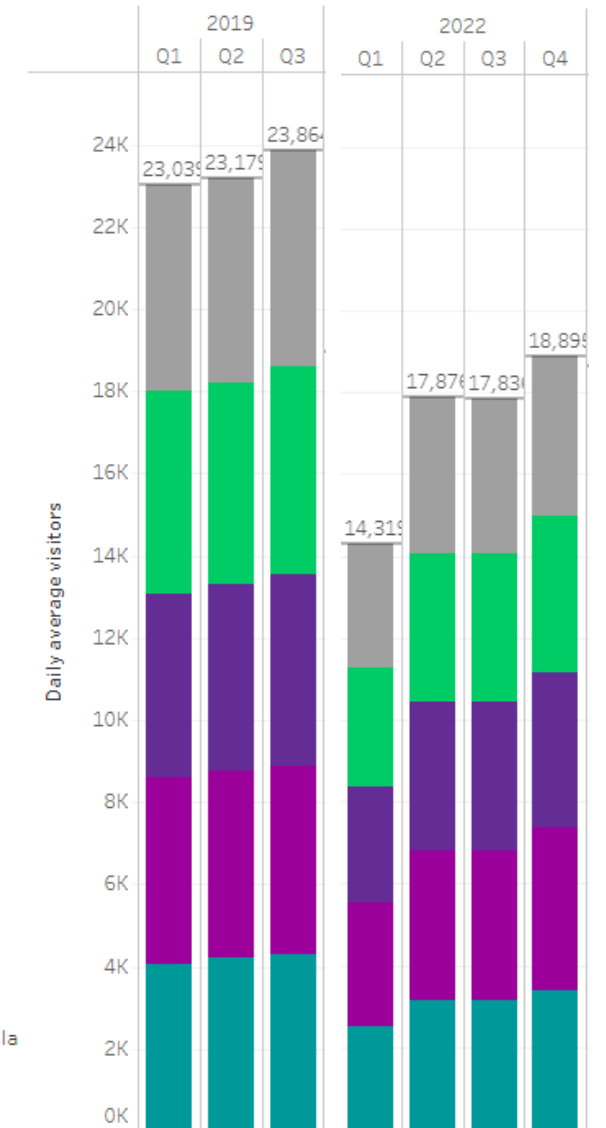
- Asiointiviipymissä mitattuna ruuhkaisimmat tunnit ovat lauantaina
- Huipputunti asettuu kuukaudesta riippuen klo 15 tai 16 kohdalle

Average hourly activity in the area by weekday

Mistä keskustaan saapuvat ulkopaikkakuntalaiset tulevat?

- Eniten kävijöitä saapuu keskimäärin / vrk suuruusjärjestyksessä seuraavista kunnista. Suluissa osuus keskimääräisistä kokonaiskäyntimääristä / päivä, 2019 / 2022:
 1. Ylöjärvi (3,6 / 3,0 %)
 2. Kangasala (3,5 / 2,9 %)
 3. Lempäälä (3,2 / 2,8 %)
 4. Pirkkala (3,2 / 2,9 %)
 5. Nokia (2,9 / 2,5 %)
- Vuonna 2019 Q1 oli osuus 15,3 % päivittäisestä kokonaiskäyntien määrästä ja vuonna 2022 Q4 13,7 %
Kokonaisuutena on muista kunnista tulevien määrä pienentynyt 1,6 %-yksikköä.

*Kvartaalissa keskimäärin / vrk

11. Yhteenveto

Yhteenveto

- Keskustan käyntimäärä oli vuonna 2022 noin 47,1 miljoonaa, joka oli vielä 8,7 miljoonaa pienempi kuin vuonna 2019. Asioinneissa vuoden 2022 määrä oli noin 27,1 miljoonaa, joka oli 5,0 miljoonaa pienempi kuin vuonna 2019.
- Kokonaisviipymien tuntimäärä vuodesta 2019 vuoteen on laskenut 5 % ja asiointiviipymätunnit ovat laskeneet vastaavasti 23 %
- Keskustan viipymät painottuvat niin arkisin kuin lauantaisinkin lyhyisiin viipymiin ja lauantai on menettänyt asemaansa asiointipäivänä
- Tampereen keskustan käynti- ja asiointimäärien muutokset heijastelevat yleistä käyttäytymisen muutosta, jossa keskustaan tullaan harvemmin ja siellä vietetään vähemmän aikaa kuin aikaisemmin
- Käynti- ja asiointimäärien laskua selittää osaltaan etätyön lisääntyminen

Johdetaan yhdessä
tiedolla!

